

на певному рівні або в певних межах обмінного курсу гривні та водночас уникнення його суттєвих коливань, прозорість діяльності банківського сектору економіки. Дотримання усіх зазначених принципів приведе до зміни не лише процентної ставки, але й до спрощення процедури банківського кредитування реального сектору економіки, що своєю чергою приведе до розвитку економіки України загалом.

Список літератури:

1. Інвестування реального сектору економіки України: залучення банківського капіталу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=53770>
2. Кузнєцова Л.В. Проблеми активізації взаємодії банків України і реального сектора економіки [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4482/1/Kuznesova_PP_Article_2003_T7.pdf
3. Монетарний огляд, 2009/НБУ // Публікації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=8511860
4. Монетарний огляд, 2010 / НБУ // Публікації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=85117
5. Монетарний огляд, 2011 / НБУ // Публікації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=85116
6. Монетарний огляд, 2012 / НБУ // Публікації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=85115
7. Монетарний огляд, 2013 / НБУ // Публікації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=85114
8. Річний звіт Національного Банку України за 2010 рік / НБУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=84983
9. Річний звіт Національного Банку України за 2011 рік / НБУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=84983
10. Річний звіт Національного Банку України за 2013 рік / НБУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=84983

Марія БАРАНЮК

студентка факультету банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Чайковський Я.І.

ВЗАЄМОДІЯ БАНКІВСЬКОГО ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ

Банківський та реальний сектори тісно пов'язані між собою як системою кредитування, так і заощадженням фінансових ресурсів. Підприємства, в яких присутній надлишок фінансових ресурсів, створюють кредитну базу, яка є джерелом забезпечення реального сектора, якому не вистачає грошових ресурсів для подальшого розвитку.

Функціональну взаємодію між банківським та реальним секторами економіки можна пояснити як сукупність економічних взаємозв'язків, що виникають між банками та суб'єктами підприємницької діяльності у процесі перерозподілу грошових коштів [1].

Залучення тимчасово вільних грошових коштів населення, юридичних осіб та державного бюджету для інвестиційних потреб здійснюється за допомогою банківського кредиту.

В умовах нестабільної економіки України, коли інвестиційні можливості підприємств усіх форм власності є обмеженими, а зовнішні інвестиції через низький рейтинг нашої держави та політичну ситуацію на міжнародних ринках капіталу є

також незначними, вітчизняним банкам, як найбільш розвиненому сектору серед комерційних фінансових організацій, належить реально впливати на розвиток інвестиційної активності. Вони мають взяти на себе основний тягар інвестиційного процесу, що забезпечує реструктуризацію народного господарства, економічне зростання та трансформацію відносин власності.

На сьогодні в умовах трансформаційної економіки банківське кредитування є одним із основних шляхів фінансової підтримки реального сектора економіки, а також є поштовхом для подальшого розвитку суб'єктів господарювання.

Нестача власного капіталу у підприємств, обмеженість доступу до ресурсів на фондовому ринку – це є вагомим стимулом для підвищення значимості банківського кредиту.

Зарубіжний досвід показує, що навіть високорозвинені компанії рідко обходяться без довгострокових кредитів. Так, наприклад, у Німеччині приблизно 70% усіх банківських кредитів, які надаються підприємствам – це довгострокові кредити на чотири і більше років. Звичайні строки дії кредитів у галузі створення, розширення та модернізації виробничих об'єктів у Німеччині становлять від 12 до 25 років, у галузі житлового будівництва – від 5 до 30 років.

Згідно з результатами опитування керівників підприємств, проведеного Національним банком України на початку 2015 року, суттєво підвищились оцінки щодо зростання потреби у позикових коштах у наступні три місяці (баланс відповідей 23,0% порівняно з 14,1% у VI кварталі 2014 року).

Значно зросла та є найбільшою потреба в запозиченнях у підприємств добувної промисловості та сільського господарства (46,2% та 34,5% відповідно) [2].

Частка респондентів, які планують брати банківські кредити, зменшилася до 36,7% порівняно з 39,7% в 2014 року.

Найбільша частка підприємств, які планують брати кредити – це підприємства сільського господарства (50,4%), переробної промисловості (46,8%) та будівництва (44,7%), великі за розміром фірми і ті, що здійснюють експортні та імпорتنі операції [2].

Дещо зросла, але залишається незначною частка підприємств, що планують залучати кредити за кордоном для фінансування своєї діяльності (5,4% керівники установ, які взяли участь в опитуванні, порівняно з 5,0% у попередньому році). Серед них найбільше респондентів підприємств добувної промисловості й енерго- та водопостачання 20,6% та 13,0% відповідно). Це також переважно великі підприємства [2].

Частка фірм, які планують брати кредити в гривнях, залишається значною – 86,5% порівняно з 88,2% у 2014 році. Серед підприємств, які планують брати кредити в іноземній валюті, збільшилася частка тих, які планують брати кредити у доларах США, до 10,4% (7,2% у попередньому році), 2,8% респондентів надають перевагу кредитуванню в та 0,3% – у російських рублях (порівняно з 1,6% у попередньому кварталі минулого року).

У національній валюті планують брати кредити всі підприємства будівництва, 95,6% підприємств сільського господарства, 94,4% підприємств енерго- та водопостачання [2].

В іноземній валюті найбільше планують брати кредити підприємства добувної промисловості – 23,1% респондентів (у доларах США) та переробної промисловості – 23,0% респондентів (17,2% – у доларах США, 4,6% – в євро, 1,1% – у російських рублях) [2].

Українські банки недостатньо пов'язані з реальним сектором економіки. Обсяги інвестування в реальний сектор економіки України є мізерними, що зумовлено їх неготовністю надавати великі і довгострокові кредити, нестійкістю функціонування виробничих підприємств, відсутністю реальних структурних перетворень у вітчизняній економіці, а взагалі – високими кредитними ризиками.

Для створення сприятливих умов економічного зростання в реальному секторі економіки необхідне посилення державного регулювання банківського кредитування, шляхом встановлення рівня граничного кредитування підприємств реального сектору економіки. Це дасть змогу не лише нормалізувати кредитні відносини, що склалися між банківським та реальним секторами економіки, а й забезпечити стійке зростання економіки держави в цілому.

Маючи на меті покращення взаємодії банківського та реального секторів економіки держава повинна підтримати такі напрямки як:

- обмеження валютного кредитування окрім випадків, коли валютні кредити використовують на виробничі цілі підприємств;
- розвиток інвестування суб'єктів господарювання;
- підвищення курсу грошової одиниці;
- зміщення структури банківських кредитів у бік інвестиційного кредитування.

Список літератури:

1. Дзюблюк О. В. Банки і підприємства: кредитні аспекти взаємодії в умовах ринкової трансформації економіки: [монографія] /О. В. Дзюблюк, О. Л. Малахова. – Тернопіль: Вектор, 2008. – 324 с.
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

Віта БУТКО

студентка економічного факультету

Донецький національний університет (м.Вінниця)

Науковий керівник:

старший викладач Кравченко Т.І.

УКРАЇНСЬКА ГРИВНЯ СЬОГОДНІ: СТАН ТА ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ

Одним із головних факторів, що впливає на ефективну діяльність та подальший розвиток економіки будь-якої країни, є валютна одиниця країни. Адже вона є відображенням стану платіжного балансу країни. І Національний банк може лише тимчасово закрити дисбаланси своїми валютними резервами або вводити короткострокові адміністративні обмеження. Сьогодні ж українська грошова одиниця – гривня – уже втретє переживає кризу. Саме тому недостатня ефективність стимулюючої монетарної політики щодо активізації позитивної економічної динаміки та обвальне падіння української валюти на початку 2014 р. актуалізувало завдання дослідження глибинних причин падіння гривні та засобів відновлення стабільності у валютній сфері України.

Мета дослідження – на основі дослідження основних зовнішніх та внутрішніх чинників, що вплинули на знецінення вітчизняної валюти, починаючи з 2014 р., розробити пропозиції стосовно можливої протидії девальвації та стабілізації вартості національної валюти в Україні.